

### Čtení

1 Král 17,10-16 – Žl 146,6c-7.8-9a.9bc-10 – Žid 9,24-28 – Mk 12,38-44

### Text evangelia pro děti

Ježíš učil (zástupy): „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách, mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjídají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud.“ Potom **Ježíš** se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů. Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí.“

### Slova k vysvětlení

Synagoga: místo, kde se Židé scházejí na bohoslužbu

Učitelé Zákona: lidé, kteří v synagoze vyučovali židovský Zákon, a také ho opisovali na svitky

Říza: slavnostní roucho dlouhé až na zem

### Zamyšlení pro práci s dětmi

**Komentář k evangeliu**: Dnešní evangelium vypráví o tom, jak Ježíš pokračuje v seznamování učedníků s Božím pohledem na lidi, věci a události. Bůh vidí vše v kontextu a souvislostech, zná naše srdce, naše úmysly a postoje. Vdovin dar není jen darem *něčeho*, ale celého živo-bytí – sebe sama. Proto Ježíš říká, že vdova dala víc, než všichni ostatní.

**Poselství textu o spáse**: Bůh si váží každého našeho daru. Zná každého z nás a ví, jaké jsou naše možnosti, nesrovnává nás mezi sebou. Pod darem si lze můžeme představit naše skutky lásky, způsob a čas modlitby, apod. Bůh se nám dává cele a my jsme zváni k tomu, abychom se mu s důvěrou vydali také cele, protože on nenechá tento náš dar bez odezvy, neboť si je vědom jeho významu („*Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní.*“)

**Souvislost s liturgií**: Naše dary přinášíme Bohu v průvodu s dary na začátku eucharistické části mše svaté. Přinášíme chléb a víno – plody země (dar od Boha) a plody naší práce. Současně se koná peněžní sbírka, z níž církev podporuje charitativní a jiné projekty. Symbolicky však přinášíme celý náš život – sami sebe, aby nás Bůh přijal a proměnil.

**Plnější smysl – aktualizace poselství pro náš život**: Dnešní evangelium nás učí zejména o dávání. Není nejdůležitější to, co (kolik) dáváme, ale s jakým postojem. Jsme ochotni darovat jen to, co nám přebývá, nebo jsme ochotni svěřit Bohu vše, i to, na čem závisí náš život? „*Všechno, co měla, celé své živobytí*“ zde symbolizuje samotný vdovin život a posunuje otázku ještě dál – jsme ochotni vydat Bohu sami sebe?

**3 – 6 let** (čteme jen modře označený text)

Pán Ježíš pozoruje, jak lidé dávají do pokladničky své dary Bohu. Bohatí dávají mnoho peněz. Kolik to asi je? Co by se za to dalo koupit? Mezi lidmi přichází i jedna vdova a vhadzuje drobné mince. Pán Ježíš říká učedníkům: tahle vdova dala víc, než ti ostatní bohatí. Jak je to možné? Umí dobře počítat? ... Ježíš se nedívá na množství peněz. Co tedy pozoruje? Ježíš vidí do srdce člověka. Vidí, jak lidé mají rádi Boha a chtějí mu svoji lásku vyjádřit.

**6 – 9 let**

V evangeliích se často setkáváme s tím, že Ježíš vidí a posuzuje lidi a věci jinak, než bychom čekali. Svatopisci píší, že Bůh vidí do lidského srdce a zná naše úmysly. Jak by jinak mohl tvrdit, že vdova, která dala pár halířů, dala více než ti, kteří darovali mnoho peněz? Ježíš totiž ví, že vdova darovala, všechno, co měla. Proč to udělala? Můžeme se domnívat, že proto, že Bohu důvěřovala a chtěla mu projevit svoji lásku. Proč Ježíš nepochválil bohaté, kteří dali také Bohu dar? Co mohl vidět v jejich srdcích?

## 9 – 14 let

V dnešním prvním čtení jsme slyšeli příběh proroka Eliáše a chudé vdovy, u které byl hostem. Vdovina důvěra k prorokovi – hlasateli Božího slova, byla velká, věřila, že Bůh se o ně postará. Ačkoli se z lidského pohledu zdálo, že jsou ve velmi těžké situaci, vdova dokonce říká „Najíme se a zemřeme.“ Ale Bůh se o ty, co mu důvěřují, stará. Chudá vdova z evangelia pravděpodobně zázrak s rozmnožením jídla nezažila, ale z posvátných textů, které Židé četli, znala velké Boží skutky a to, že Bůh je dobrý a věrný, a nenechá člověka v nouzi. A do chrámové pokladnice – jako dar Bohu – neváhala dát všechno, co měla. To můžeme chápat jako symbolické vyjádření toho, že svěřila Bohu celý svůj život. Mohou to dokázat i bohatí? Co jim v tom může bránit?

## Aktivita

### 3 – 6 let

Pomůcky: papíry A5 pro každé dítě, pastelky, tužky, nůžky; papír A3 s obrysem srdce

Zeptáme se dětí, zda mají rády dárky, jestli z nich mají radost. Je možné dát Bohu nějaký dárek? V evangeliu jsme slyšeli, že vdova dala všechno, co měla, což znamená, že vlastně svěřila Bohu celý svůj život. Můžeme také my dát Bohu sami sebe jako dárek z lásky? Každé dítě si na papír namaluje svoji postavičku a vystříhne. Pak je nalepíme do velkého srdce. Pro Boha je velkým darem, když chceme být ve společenství s ním, mít ho rádi a přijímat jeho lásku. Plakát se srdcem a postavičkami můžeme (následující neděli) přinést v průvodu s dary.

### 6 – 9 let

Pomůcky: papíry A5 s obrysem dárku pro každé dítě, propisky nebo tužky, Hosana zelená

Každému rozdáme papír s obrysem dárku. Vyzveme děti, aby si na něj každý nakreslil sám sebe a napsal své jméno. Zeptáme se dětí, zda mají rády dárky, jestli z nich mají radost. Je možné dát Bohu nějaký dárek? V evangeliu jsme slyšeli, že vdova darovala všechno, co měla, což vlastně znamená celý její život. Společně se budeme zamýšlet, co znamená dát Bohu *sám sebe*. Pokud děti nereagují spontánně, můžeme si pomoci obrysem postavy a postupovat po jednotlivých částech těla. (Hlava: probírat s ním své myšlenky, plány; Oči: učit se dívat na svět Ježíšovým pohledem; Uši: naslouchat Božímu slovu; ...) Směřujme děti také k úvahám o „negativních“ věcech: můžeme darovat Bohu svá trápení – s důvěrou v jeho moc; své hříchy – s prosbou o odpuštění apod. Po společném zamýšlení si každý může na svůj papír napsat, co by chtěl zvláště Bohu odevzdat. Na závěr zazpíváme píseň *Dávám Ti, Pane* (č. 38).

## 9 – 14 let

Pomůcky: papír A5 pro každé dítě, propisky nebo tužky, papír s textem dnešního žalmu pro každé dítě (dostupný např. z <http://www.liturgie.cz/lekcionar/>)

Na záletek rozdáme každému dítěti text dnešního žalmu. Tento žalm hovoří o Boží péči o lidi. Dítě si text přečte a může si označit, který verš mu přijde důležitý, nebo dopsat vlastní verš na základě své zkušenosti, jak se o lidi Bůh stará. Jak se tato víra v Boží dobrotu vyjádřená žalmu projevovala v životě lidí konkrétně? V prvním čtení a v evangeliu jsme slyšeli příběh dvou vdov. Nyní si na papír každé dítě nakreslí samo sebe a následně se každý sám zamýšlí: A co já? Jakou mám důvěru v Boha? Jak ji ve svém životě projevuji? Na závěr můžeme vyjádřit důvěru v Boha společným přečtením textu žalmu, nebo jeho zpěvem (dle možností).

## Obrázek

Chudá vdova